

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Пшенична Ірина,

кандидатка педагогічних наук, доцентка,

доцентка кафедри філології та перекладу

Інституту права та сучасних технологій

Київського національного університету технологій та дизайну

Професійні здібності – індивідуальні стійкі властивості особистості, що застосовуються в таких формах взаємодії з професійним середовищем, на основі яких можливий ранній, безперервний, успішний, професійний розвиток. Професійні здібності – генетично більш ранній компонент професійної зрілості особистості, тому тільки після прояву професійних здібностей у студентів реалізуються їхні професійні знання та вміння.

В основі здібностей лежить робота відкритих недавно спеціалізованих нейронів-детекторів, які вибірково відповідають на різні характеристики подразників (колір, форму, тривалість і ін.), виявляючи тим самим, безумовно, рефлекторний характер інформаційних процесів, що дозволяє говорити про специфічну чутливість. В силу цих доводів розвиток і формування здібностей припускає розвиток «специфічної чутливості до об'єкта, засобів, умов діяльності та знаходженню найпродуктивніших способів отримання шуканих результатів в ній».

Спираючись на таке розуміння, до числа основних здібностей, які проявляються при освоєнні будь-якого фаху, можна віднести здатності особистості до виконання необхідних внутрішньо-професійних ролей. Як підтверджує досвід, здатність до ролі виражається в чутливості до способу поведінки, відповідного певній соціальній позиції і статусу. Саме такий спосіб є найбільш продуктивним в отриманні шуканих результатів професійної діяльності.

Здібності особистості до певних ролей забезпечують задоволення її основних потреб. До складу кожної здібності людини, як вказував С.Л. Рубінштейн, повинні входити операції (дії) і способи дій, за допомогою яких вона актуалізується, стає реальністю. Істотними при цьому також є психічний, психофізичний процеси, що регулюють прояв конкретної здібності, а також суспільно вироблена, граматична, мовленнєва інтонація, що супроводжує цей прояв.

До професійних дій, що реалізуються особистістю в процесі взаємодії з професійною сферою діяльності, можуть бути віднесені наступні:

1) «пожвавлення» - безпосереднє реагування на професійне середовище, актуалізацію своїх потреб в емоційному контакті, праці;

2) «екстеріоризація» (активне «пожвавлення») - збагачення професійного середовища внесенням в неї своїх уявлень, переживань, знань, відносин;

3) «інтеріоризація» - оволодіння професійним середовищем, привласнення його за допомогою поглинання професійно значимої інформації;

4) активна «інтеріоризація» - осмислення професійного середовища через знаходження зв'язків між предметами професійного середовища;

5) «орієнтація» - визначення свого місця в професійному середовищі, накопичення досвіду прийняття необхідних професійних рішень;

6) «стабілізація» - прагнення до збереження стійкості професійного середовища, свого місця в ній, до самоствердження за результатами роботи.

Педагогам необхідно знати, як процес формування професійних здібностей в цілому розподілений по періодам навчання, регулюється провідними психічними, психофізичними процесами, супроводжується певними мовними інтонаціями, і представляти склад кожної професійної здатності.

Наприклад, тільки для формування однієї здатності до ролі «працівника» студента необхідно навчити таких способів дій, як «пожвавлення», «інтеріоризація», «стабілізація». Провідним психічним процесом при цьому буде воля, яка є мовною інтонацією - виконавча, найбільш оптимальний період навчання - основний.

Особливий для студентів перехід від здібностей до ролей ранньої зрілості або до ролей пізньої зрілості вимагає зміни їх способів дій, переходу від «пожвавлення» до «екстеріоризації». Освоєння студентом кожного з перерахованих способів дій передбачає оволодіння професійними діями, спрямованими на об'єкт (предмет) праці, засоби праці, умови праці, колег по роботі.

Основним засобом формування професійних здібностей є заняття виробничого навчання, проведені на підприємстві провідними фахівцями, які володіють необхідною сумою психологічних знань. Провідними дидактичними засобами при цьому виступають показ, рольова гра, провідним принципом – принцип відображення.

Останні роботи в області психології довели, що показ (демонстрація) був і продовжує залишатися однією з основних форм спонукання до діяльності. Цей факт переконує педагога домагатися досконалості в застосуванні показу (демонстрації), оскільки соціальний, етичний і виховний зв'язок цього дидактичного методу з формуванням і контролем здібностей студента безперечний. Функцію показу необхідних в професії дій разом з педагогами можуть розділяти найбільш успішні студенти.

Список використаних джерел:

1. Гриценко І. С. Особистість студента як суб'єкт самостійної освітньої діяльності у вищому навчальному закладі. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін. Запоріжжя : КПУ, 2017. Вип. 53 (106). С. 451-460.
2. Малихін О. В., Ковальчук В. І., Арістова Н. О., Попов Р. А., Гриценко І. С. Стратегії інтенсифікації вищої гуманітарної освіти в Україні та країнах ЄС : монографія. О. В. Малихін, В. І. Ковальчук, Н. О. Арістова, Р. А. Попов, І. С. Гриценко. К. : НУБіП України, 2017. 388 с.

3. Малихін О. В., Гриценко І. С. Теоретичні основи реалізації компетентнісного підходу в організації самостійної освітньої діяльності: монографія. О. В. Малихін, І. С. Гриценко. Київ: НУБіП України, 2016. 489 с.
4. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. Сергей Львович Рубинштейн. СПб.: Питер, 2003. 720 с.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Коваленко Інна,

*кандидатка юридичних наук, доцента
доцентка кафедри приватного та публічного права
Інституту права та сучасних технологій*

Київського національного університету технологій та дизайну

Рузієв Максим,

студент групи БПск-19(н)

Інституту права та сучасних технологій

Київського національного університету технологій та дизайну

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що темпи інновацій в світі останнім часом надзвичайно зросли і продовжують зростати. Наша країна повинна пристосуватися, оскільки забезпечення конкурентоспроможності економіки в цілому і окремих галузей та регіонів зокрема в умовах глобалізації і посилення конкуренції можливе лише на основі активізації інноваційної діяльності, а тому використання науково-інноваційних розробок сьогодні є каталізатором економічного розвитку господарства країни.

Нормативно-правове забезпечення є відправною точкою у будь-якій сфері діяльності людини. Законодавчі норми відносяться до непрямих інструментів державного впливу, тобто вони спрямовані на створення сприятливого середовища для реалізації інноваційної діяльності й стимулювання її суб'єктів у разі їх якісного формування та стримують або знижують інноваційну активність у разі їх низької якості або відсутності. Тому якісне нормативно-правове забезпечення розвитку інноваційної сфери загалом та інноваційної інфраструктури зокрема є актуальними для вітчизняної економіки.

Аналіз загальних світових та вітчизняних тенденцій державного регулювання інноваційного розвитку сфери підприємницької діяльності, розкриття та обґрунтування основних складових державного механізму, спроможного створити потенціал для переходу вітчизняної економіки на шлях активного інноваційного розвитку.

Особливості процесу економічних трансформацій впливають на процеси формування і реалізації інноваційної політики. Однією з основних умов